

Ko e ha 'a e Ma'u-Tomu'a (Pre-Exposure)? Ko e ha me'a ke fai pe faito'o ke malu'i koe mei he COVID-19?

Faito'o na'e fa'u ke ta'ofi ha virus mei he'ene ma'u koe pea hu ki
he ki'i 'iuniti si'isi'i taha 'o e sino 'oku ne mo'ui 'iate ia (cell)?
Koia 'oku ne malu'i e sino mei he mahaki.

Ko e kakai ta'u 12 pe lahi ange ai 'oku fe'unga ke ma'u 'a e faito'o
malu'i mei he COVID-19 kapau 'oku:

- Koloa ke pauni 'e 88 (40kg) hono mamafa.
- 'Ikai ke lolotonga puke he COVID-19.
- Tu'u faka'alongaua pe fakatu'utamaki e kau sotia malu'i fakaenatula e sino.
- 'Ikai ke poupou'i 'e ho'o toketaa ke ke huhu malu'i COVID-19.

'E lava keu ma'u ha faito'o
malu'i mahaki-tomu'a
(pre-exposure) Ki he
COVID-19 kapau nau toki
'osi huhu malu'i
COVID-19?

'E lava ke hanga 'e he faito'o
malu'i mahaki-tomu'a
(pre-exposure) 'o holoki ho'o
ivi malu'i fakaenatula 'ene
fengau'aki mo e faito'o malu'i
COVID-19. 'Oku totonu ke ke
ki'i tali ha uike 'e ua hili ho'o
huhu malu'i COVID-19 ka ke
toki ngae'aki/ma'u e faio'o ni.

Te u ngae'aki/ma'u fefe?

Te ke ngae'aki/ma'u 'aki ha
ongo faito'o kehekehe 'e 2
'oku huhu'i hagatonu mo
loloto ki he uoua.

'Oku fiha hono totongi?

Ko e faito'o ni 'iate ia pe
'oku ta'etotongi mei
Pule'anga (Federal
Government). 'E malava pe
ke 'i ai e ngaahi totongi
makehe 'a e fai'anga huhu
kotoa ka 'e 'ave 'a e tohi
mo'ua ki ho'o kautaha malu'i
mo'ui pea ke ma'u 'e koe 'a
e tatau 'e taha.